

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.ofa.k.remiss@regeringskansliet.se

Remiss av SOU 2024:50 Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn

Sammanfattning

Kiruna kommun har fått tillfälle att lämna sina synpunkter på betänkandet "Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommun-sektorn" (SOU 2024:50).

Kiruna kommun ser positivt på utredningen som helhet med de åtgärdsförslag som presenterats och framhåller vikten av att minska skillnaderna mellan kommuner i Sverige. Trots föreslagna förändringarna i betänkandet beräknas skillnader uppgå till +3,95% i skattesats, som är fortsatt för stora.

Kommunens syn på utredningen

Riktade statsbidrag

Kommunen ställer sig positiv till att fler riktade statsbidrag omvandlas till generella bidrag, då detta både minskar den administrativa bördan och stärker det kommunala självstyret. Kommunen betonar också vikten av ett förenklat ansöknings- och redovisningsförfarande för de riktade statsbidrag som blir kvar.

Kommunen noterar emellertid att utredningskommittén föreslår att statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar ska avskaffas och inordnas i kommunernas generella statsbidrag. Detta bör åtföljas av krav på kommunerna att tillhandahålla denna verksamhet. Så att denna grupp har möjlighet att tillvarata sina rättigheter oavsett var i landet de bor. Är verksamheten frivillig finns risk att kommuner minskar ner eller helt tar bort denna verksamhet vilket kan leda till ojämlika förhållanden för denna grupp beroende på i vilken kommun de bor.

Inkomstutjämnningen

Förslagen vad gäller inkomstutjämnningen ställer kommunen sig bakom förslagen om att behålla en kompensationsgrad på minst 95% samt höja garantinivån till 116% och justera regleringsposten.

Kostnadsutjämnningen

Förslagen vad gäller kostnadsutjämnningen ställer sig kommunen bakom förslagen om att Gleshet (Merkostnader) beräknas på ett mer adekvat sätt i modellen. Dock kompenseras inte kommunerna i tillräcklig omfattning för gles- och småskalighet.

Gällande kostnadsutjämnningen för räddningstjänst efterlyser kommunen en komponent i modellen som utjämnar kostnader relaterade till farlig verksamhet i kommunen.

Komponenten för befolkningsminskning i kostnadsutjämnningen föreslås ändras från en 10-årsperiod till 5-års-period, vilket påverkar kommuner med befolkningsminskningar. Kommunen hade hellre sett att tidigare tidsperiod kvarstår.

Gällande kollektivtrafik samt gator & vägar (inkluderat vinterväghållning) borde mer hänsyn tas till kommuner med långa avstånd.

Kommunen anser även att merkostnader för högt löneläge överkompenseras i delmodellerna. Högre lönenivå i en kommun ger högre beskattningsbart skatteunderlag.

Kommunen konstaterar att VA-verksamheten inte ingår i utjämnningssystemet men påverkar kommunerna utifrån förutsättningar i struktur, som ytstorlek/gleshet.

Kommunen konstaterar även att det finns kommuner som tar ett oproportionerligt stort ansvar för industriexpansionen i Norrbotten.

LSS-utjämnningen

Kommunen delar kommitténs uppfattning om att påverkbarheten i LSS-utjämnningen behöver minimeras och stödjer det lagda förslaget.

Mats Taaveniku
Kommunstyrelsens ordförande

Andreas Fredriksson
Kommundirektör